

ZITTING 1956—1957 — 4500 H

VASTSTELLING VAN DE BEGROTING VAN HET
**STAATSBEDRIJF DER POSTERIJEN,
 TELEGRAFIE EN TELEFONIE
 EN DE RIJKSPOSTSPAARBANK**

VOOR HET DIENSTJAAR

1957

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 2

I. ALGEMEEN

Deze begroting toont zowel wat de exploitatie-lasten en -baten als de nodig geachte bedragen voor uitbreiding, enz. van bedrijfsmiddelen betreft, een stijging. Gevolgen van een groeiend bedrijf, zowel als van verhoging van het loon- en prijspeil.

Het uitgetrokken bedrag voor kapitaalsuitgaven, dat na enige door het algemeen financieel beleid geëiste beperking werd opgenomen, is nodig voor reeds in uitvoering zijnde en in het kader van de ontwikkeling der laatste jaren geprojecteerde uitbreidingen van bedrijfsmiddelen.

De met de exploitatiebaten verband houdende uitkering van 3½ pct is gestegen door toeneming van deze baten. De batenvermeerdering wordt echter in ernstige mate door de stijging van de exploitatielasten overtroffen. De stijgende personeelslasten vooral zijn oorzaak, dat het Staatsbedrijf voor het jaar 1957 een groot nadelig saldo oplevert (f 36 500 000).

Onder ogen wordt gezien welke maatregelen zullen moeten worden getroffen teneinde hier weer een evenwicht te verkrijgen.

Zoals in de Memorie van Toelichting bij de begroting voor het dienstjaar 1956 werd medegedeeld, ligt het in de bedoeling door een hergroepering van de begrotingscijfers het inzicht in de kostenstructuur van het bedrijf te verbreden.

Hieraan moet een herziening van de financiële administratie, welke veel arbeid vereist, voorafgaan.

Het bleek nog niet mogelijk deze hergroepering reeds in deze begroting tot stand te brengen.

II. VERKEERSONTWIKKELING

Overeenkomstig de opstelling van het vorige jaar wordt in onderstaande staat een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de voornaamste categorieën van PTT-verkeer en van de Postcheque- en Girodienst in de jaren 1950 en 1955 benevens de verwachting voor 1956 en 1957.

De toeneming van het binnenlandse postverkeer is over 1955 iets groter geweest dan werd verwacht; tot deze ontwikkeling hebben voornamelijk bijgedragen de brieven en de bij abonnement gefrankeerde drukwerken.

Het aantal huis aan huis bestelde stukken loopt als gevolg van gewichtsbeperving tot 26 gram en het nodig geworden beperkend voorbehoud voor de verspreiding door enkele grote postkantoren enigszins terug.

Het aantal binnenlandse postpakketten werd voor 1956 lager geraamd dan de omvang in 1955 in verband met de op 15 november 1955 ingevoerde tariefsverhoging.

Omschrijving	Eenheid	1950	1955	Gem. jaarlijkse toeneming 1950—1955		Verwachting 1956*	Begroting 1957
				absoluut	in %		
Binnenlandse brievenpost ¹⁾	mln stuks	1 360	1 630	+ 50	+ 3,7	1 680	1 730
Verzonden buitenlandse brievenpost	1000	4 626	8 012	+ 677	+ 14,6	8 650	9 300
Binnenlandse postpakketten.	mln stuks	13,4	21,2	+ 1,6	+ 11,8	19,3	20,5
<i>Kassiersdiensten</i>							
Girostortingen ²⁾ en cheques	mln	35,3	50,9	+ 3,1	+ 8,8	54,9	59,8
Postwissels binnenland	mln	10,2	9,7	— 0,08	— 0,8	9,8	9,8
Inleggingen/opnemingen Rijkspost- spaarbank	mln	6,2	9,2	+ 0,6	+ 9,7	10,0	10,6
Kwitanties binnenland	mln	13,0	12,5	— 0,1	— 0,8	12,5	12,5
Binnenlandse telegrammen	mln	3,5	2,6	— 0,19	— 5,4	2,6	2,6
Buitenlandse telegrammen (gewisseld)	mln	4,3	4,4	+ 0,02	+ 0,5	4,5	4,5
Telexaansluitingen ³⁾ (ultimo)	1	431	1 401	+ 194	+ 45,0	1 900	2 300
Buitenlands telexverkeer (gewisseld)	1000 min	1 473	10 517	+ 1809	+ 122,8	12 500	16 000
Telefoonaansluitingen ⁴⁾ (ultimo)	1000	509	742	+ 47	+ 9,2	800	870
Lokale gesprekken ⁵⁾	mln	594	816	+ 44	+ 7,4	885	960
Interlokale gesprekken	mln	157	262	+ 21	+ 13,3	290	326
Internationale gesprekken (gewisseld), Draadomroepaansluitingen ⁶⁾ (ultimo)	mln	3,2	5,8	+ 0,5	+ 16,9	6,3	6,8
	1000	477	502	+ 5	+ 1,0	514	527
<i>Postcheque- en girodienst</i>							
Girorekeningen (ultimo)	1000	533,5	640,1	+ 21	+ 3,9	650	670
Saldo-tegoed ⁷⁾ (ultimo)	mln gld	706,1	1 163,8	+ 92	+ 13,0	1 270	1 380
Credit-overschrijvingen ⁸⁾	mln	66,4	99,7	+ 6,6	+ 9,9	108	116

*) Volgens de prognose van medio 1956.

1) Excl. ongeadresseerde stukken en stukken van PTT-diensten.

2) Incl. belastingbetalingen.

3) Excl. dienst aansluitingen.

4) Incl. dienst aansluitingen en openbare spreekgelegenheden.

5) Incl. tijdmeldingen en weerberichten.

6) Hoofdaansluitingen (incl. dienst- en kosteloze aansluitingen).

7) Excl. overheidsrekeningen.

8) Excl. Nederlandsche Bank, Schatkist en Centrale Directie PTT.

De aantallen postwissels en kwitanties zijn vrijwel constant, de giro- en spaarbankhandelingen vertonen een regelmatige stijging. Rekening moet worden gehouden met een toeneming van het aantal uitbetalingen ten behoeve van de uitvoering in 1957 van de Algemene Ouderdomswet.

De grote vraag naar telexaansluitingen houdt aan; ook het buitenlandse telexverkeer blijft zich sterk ontwikkelen, mede onder invloed van de verdere automatisering van dit communicatiemiddel.

Hoewel het aantal tot stand gebrachte telefoonaansluitingen van jaar tot jaar toeneemt, kan aan de nog steeds stijgende vraag niet in voldoende mate worden voldaan.

Het lokale verkeer neemt procentueel iets minder sterk toe dan het aantal aansluitingen; het interlokale verkeer daarentegen stijgt sterker.

Bij de Postcheque- en Girodienst wordt er van uitgegaan, dat ook in 1957 voor de opening van nieuwe rekeningen beperkende maatregelen zullen moeten gelden.

III. PERSONEEL

De meeste bedrijfsonderdelen hebben nog steeds met een aanzienlijk personeelstekort te kampen. Niet alleen de sterke toeneming van het verkeer, maar ook de maatregelen, welke met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden ten gunste van het rijks personeel werden genomen, zoals b.v. uitbreiding van verlof, doen behoefte aan meer personeel ontstaan. In het bijzonder bij de zeer arbeidsintensieve onderdelen als de Posterijen en de Postcheque- en Girodienst doet zich het personeelstekort sterk gevoelen.

Gezien de hedendaagse krappe arbeidsmarkt is het uiteraard moeilijk te beoordelen of voldoende arbeidskrachten zullen kunnen worden aangeworven.

De totale loonkosten van de PTT-dienst zullen in 1957 naar schatting f 305 600 000 bedragen.

Volledigheidshalve volgt hieronder een opgave van de lonen inclusief de sociale lasten.

Lonen en kindertoelagen	f 249 000 000
Sociale lasten	41 500 000
Overwerk	8 500 000
Vergoedingen aan stationhouders, postagenten enz.	3 000 000
Toelagen, vergoedingen, gratificatiën enz. ..	3 600 000
	<hr/>
	f 305 600 000

Aan de Stichtingen Kinderfonds PTT, Personeelfonds PTT, Ontspanningsoorden PTT en het Nederlandse Postmuseum is personeel van het Staatsbedrijf der PTT verbonden, dat echter geen toelagen ontvangt ten laste van de PTT-begroting, noch uit de kas van deze stichtingen.

IV. INVESTERINGEN

Posterijen. De steeds voortgaande groei van het postale verkeer doet de behoefte aan uitbreiding van gebouwen sterk gevoelen. In artikel 29a wordt hiermede althans voor de meest sprekende gevallen rekening gehouden.

Het tekort aan arbeidskrachten bij de posterijen en eisen van doelmatigheid nopen er voorts toe mechanisering van werkzaamheden in te voeren.

Dit leidt voor het expeditiebedrijf b.v. tot toepassing van interne mechanische transportmiddelen en transorma's, voor de loketdiensten tot de invoering van loketboekingsmachines, girostempelmachines enz.

Telegrafie. Naar verwachting zal het mogelijk zijn in april 1957 over te gaan tot volledige automatische afwikkeling van

het binnenlandse telexverkeer. Voorts zal in dit jaar een verdere uitbreiding van het automatische internationale telexverkeer haar beslag krijgen. Het zal dan mogelijk zijn om ca 75 pct. van het uitgaande Europese telexverkeer langs automatische weg af te wikkelen.

Zoals in de staat op blz. 1 is vermeld, wordt voor 1957 een toeneming van 400 abonnees verwacht, zodat ultimo 1957 2300 telexaansluitingen in dienst zullen zijn.

De omvang van het internationale telexverkeer, uitgedrukt in minuten, bedroeg in 1955 ca 10,5 miljoen. Verwacht wordt, dat in 1957 dit aantal tot ca 16 miljoen zal zijn gestegen.

Het openbare telegraafverkeer zal ten opzichte van het telexverkeer een steeds bescheidener plaats gaan innemen. Alhoewel de in 1946 ingezette daling van het binnenlandse openbare telegraafverkeer in 1955 tot staan is gekomen en voor 1957 enige stijging van dit verkeer ten opzichte van vorige jaren wordt verwacht, is er toch sprake van een *relatieve* achteruitgang, gezien de toenemende bedrijvigheid in handel en industrie en de groei van de bevolking. Het Europese openbare telegraafverkeer vertoont een langzame daling, het buiten-Europese verkeer neemt de laatste jaren echter enigszins toe. De afwikkeling van het binnenlandse openbare telegraafverkeer geschiedt reeds verschillende jaren langs automatische weg; met de automatisering van het internationale openbare telegraafverkeer, waarmee in 1956 een bescheiden begin werd gemaakt door gedeeltelijke automatisering van het verkeer met West-Duitsland en Oostenrijk, zal geleidelijk worden voortgegaan.

Telefonie. De vraag naar verkeersmogelijkheden vertoont een toenemend karakter en de groei van de bedrijfsmiddelen is nog steeds niet op een peil, waarmee aan die vraag het hoofd kan worden geboden. Ondanks de aanzienlijke uitbreidingen en het aanspreken van reserves aan bedrijfsmiddelen is een achterstand ontstaan, die zich uit in een toenemende wachtlijst en het op een aantal plaatsen overbelast raken van het verkeersapparaat op de drukke uren.

Onder de gegeven omstandigheden wordt de vergroting van de capaciteit vertraagd door de beperkingen gesteld aan overheidsinvesteringen, de remmende invloed van de beperkingen op het gebied van de bouwkundige voorzieningen en voorts van de schaarste aan personeel bij PTT.

De toenemende stijging van de vraag naar telefoonaansluitingen, de mate, waarin aan deze vraag voldaan is — tot uiting komend in de toeneming van het aantal aansluitingen — en het verloop van het aantal wachtenden op telefoonaansluiting, wordt geïllustreerd door de hiernavolgende tabel (I).

I. Behoeftte en bevredigde behoefte aan telefoonaansluitingen 1950—1955 en 1ste halfjaar 1956

Jaar	Wachtende aanvragen bij begin van het jaar	Netto-vraag naar telefoonaansluitingen per jaar	Toeneming aantal telefoonaansluitingen per jaar	Wachtende aanvragers ultimo jaar
1950	62 300	25 300	38 600	49 000
1951	49 000	28 900	37 700	40 200
1952	40 200	33 400	43 200	30 400
1953	30 400	41 800	45 200	27 000
1954	27 000	52 400	49 400	30 000
1955	30 000	66 100	57 800	38 300
1e halfj. 1956	38 300	39 500	29 500	48 300 (medio '56)

Voor 1957 wordt bij een netto produktie van $\pm 70\ 000$ aansluitingen een oplopen van de wachtlijst tot $\pm 70\ 000$ verwacht.

In de volgende tabel is een overzicht gegeven van de groei van het verkeer in de afgelopen jaren.

II. Het telefoonverkeer in de periode 1950—1955
(in miljoenen gesprekken)

Jaar	Lokale gesprekken inclusief tijdmeldingen en weerberichten	Interlokale gesprekken	Internationale gesprekken		
			uitgaand	inkomend	totaal
1950	594,5	157,3	1,74	1,41	3,16
1951	633,0	171,8	1,98	1,63	3,61
1952	657,4	186,3	2,20	1,88	4,07
1953	709,1	206,4	2,43	2,16	4,59
1954	766,3	229,0	2,76	2,63	5,38
1955	815,6	261,5	3,03	2,80	5,83

Voor 1957 worden rond 960 miljoen lokale gesprekken, 326 miljoen interlokale gesprekken en 6,8 miljoen internationale gesprekken verwacht. Een toeneming ten opzichte van 1955 met resp. 17 pct., 25 pct. en 18 pct.

Uit de beschouwing van deze cijfers blijkt wel, dat een hiermee overeenkomende uitbreiding van de bedrijfsmiddelen een eerste eis is.

De begroting is gebaseerd op de realisering van een uitbreiding van de automatische telefooncentrales met rond 60 000 nummers, een vernieuwing van rond 18 000 nummers in automatische centrales en automatisering van handcentrales tot plm. 11 000 nummers.

Indien geen vertraging in de uitvoering van de plannen optreedt, in het bijzonder, wanneer de vereiste gebouwenvoorzieningen tijdig getroffen zullen kunnen worden, zal in 1957 overgegaan worden tot de gehele of gedeeltelijke automatisering van de sectoren Steenbergen, Oud-Beijerland, Veghel, Zuidhorn, Grouw (Irnsrum) en Dedemsvaart.

De groei van het verkeer vraagt uitbreiding van de aantallen interlokale en internationale verbindingen, uitbreiding van de daarvoor benodigde draaggolfapparatuur en als gevolg hiervan uitbreiding en nieuwbouw van versterkerstations.

Zijn laatstgenoemde voorzieningen vereist om het steeds groeiende verkeer te kunnen verwerken, de uitbreiding van de

bevolkingscentra, de toeneming van het aantal aansluitingen en de automatisering vragen in 1957 ook een aanzienlijke uitbreiding van de lokale kabelnetten.

Ook de vraag naar huistelefooninrichtingen beweegt zich ten gevolge van de steeds toenemende bedrijvigheid in handel en industrie nog steeds sterk in opgaande richting.

De belangstelling voor de mobilifoondienst is eveneens groeiende, zodat zelfs verwacht wordt, dat ultimo 1957 het aantal aansluitingen verdubbeld zal zijn ten opzichte van de stand ultimo 1955 en dan rond 1500 zal bedragen.

Verwacht mag worden, dat in 1957 een aanvang gemaakt zal kunnen worden met de plaatsing in openbare telefooncellen van 3-muntstoestellen, geschikt voor automatisch interlokaal verkeer, waardoor beter in de behoefte aan een snelle totstandkoming van gesprekverbindingen, o.m. op spoorwegstations, kan worden voorzien.

Uitbreiding en sanering van draadomroepnetten zal slechts op bescheiden schaal plaatsvinden en wel alleen van die netten, welke aan bepaalde rentabiliteitsnormen voldoen.

Nadere toelichting op de kapitaalsuitgaven

Artikel 29a. Terreinen en gebouwen f 19 732 000. Het hier voor uitgetrokken bedrag betreft slechts de meest urgente voorzieningen welke in verband met de zeer sterke toeneming van het post- en telefoonverkeer geen langer uitstel gedogen.

Het gaat hier deels om voortzetting van reeds aangevangen bouwwerken ten bedrage van circa 11 miljoen en deels om nieuwe projecten ten bedrage van \pm 8,7 miljoen.

Het hier gevraagde bedrag is nl. het minimum, nodig om te voorkomen, dat het bedrijf in de toekomst voor onaangename consequenties zou komen te staan. Eventuele verdere vertraging in het bouwprogramma zou ook in de jaren na 1957 tot ernstig ongerief voor de gebruikers van de PTT-diensten leiden.

Artikel 29b. Machines, werktuigen en instrumenten f 1 936 000. Dit bedrag moet dienen voor de aanschaffing van hulpmiddelen voor alle bedrijfsonderdelen (waaronder b.v. meetapparatuur).

Hieronder volgt een overzicht van de investeringen bij de telegraafdienst:
(in 1000 gulden)

Bedrijfsmiddelen	Investerings						Begroting	
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Automatische telegraafcentrales	58	24	244	1167	642	2329		504
Internationale telexcentrales	72	169	125	139	7	1		
Transmissie-inrichtingen	322	385	332	857	297	601	1400	990
Verreschrijvers bij aangeslotenen	573	1362	1220	993	1792	1390	2000	2070
Telegraafstoestellen	60	85	141	158	34	38	40	36
Overige bedrijfsmiddelen telegrafie	8	331	324	514	828	318		
	1093	2356	2386	3828	3600	4677	3440	3600

Hieronder volgt een overzicht van de investeringen bij de telefoondienst:
(in mln gulden)

Bedrijfsmiddelen	Investerings telefonie (exclusief gebouwen) (in mln gld.)						Begroting	
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Centrale inrichtingen	15,4	25,4	23,0	21,1	21,7	26,8	30,1	34,0
Lokale kabels	12,1	17,2	14,6	15,6	20,1	23,2	19,0	23,0
Interlokale en internationale kabels	12,7	5,7	3,2	4,6	7,0	7,9	6,3	10,0
Versterkerinrichtingen	9,0	8,2	10,7	10,0	7,1	6,5	8,5	7,2
Toestellen	3,4	4,1	4,2	5,3	5,7	7,4	7,0	8,0
Huistelefooninrichtingen	3,9	3,8	3,6	4,3	4,9	4,3	5,0	4,4
Overige bedrijfsmiddelen telefonie	1,6	0,4	0,4	0,7	0,5	0,7	0,9	1,1
	58,1	64,8	59,7	61,6	67,0	76,8	76,8	87,7

Artikel 29g. Transorma's en transportbanen. De investering ad f 1 900 000 is voornamelijk bestemd voor de bouw van mechanische hulpmiddelen in het nieuwe postkantoor te Rotterdam.

Artikel 29n. Centrales telefonie f 34 000 000. Deze investeringen kunnen naar raming als volgt worden gespecificeerd:

a. uitbreiding van de interlokale apparatuur ..	f 8 000 000
b. uitbreiding nummercapaciteit van de bestaande centrales	11 500 000
c. vervanging van centrales	9 000 000
d. voorzieningen i.v.m. automatisering	3 100 000
e. voorzieningen districtshandcentrales e.d. ..	1 300 000
f. stroomvoorzieningsinrichtingen en overige voorzieningen	1 100 000
	<u>f 34 000 000</u>

Artikel 29o. Districts-, interdistricts- en internationale kabels f 10 000 000.

Dit bedrag betreft:

a. districtskabels	f 4 700 000
b. interdistrictskabels	5 000 000
c. internationale kabels	300 000
	<u>f 10 000 000</u>

De investering in districtskabels omvat een uitbreiding van het aantal verbindingen i.v.m. de toeneming van het verkeer, legging van kabels ten behoeve van de automatisering en een eerste legging van kabels in een aantal in ontwikkeling zijnde gebieden.

Artikel 29p. Versterkerinrichtingen f 7 200 000. Het gevraagde krediet is nodig voor de aanschaffing en uitbreiding van apparatuur ten behoeve van interdistrictsverbindingen en internationale verbindingen, o.a. met België en Duitsland.

Met het oog op de noodzakelijke uitbreiding van het draagkabelnet dient tot aanschaffing van versterkerinrichtingen te worden overgegaan.

In verband met het aanbrengen van een onderzeeversterker in de zesde Engelse zeekabel ten behoeve van de uitbreiding van het aantal verkeersmogelijkheden op deze internationale verbinding, zal apparatuur in het versterkerstation te Domburg moeten worden vervangen.

Artikel 29q. Lokale kabels (telefonie) f 23 000 000. Ten einde aan de toenemende vraag naar telefoonaansluitingen te kunnen voldoen, zullen grote investeringen in het kabelnet moeten plaatsvinden. De kabels worden gelegd ten behoeve

van de automatisering van telefoonnetten, de uitbreiding van bestaande kabelnetten in verband met de bouw van nieuwe woonwijken en de vestiging van nieuwe industriegebieden, alsmede ten behoeve van de telefoonvoorziening op het platteland.

Artikel 29r. Telefoontoestellen f 8 000 000. Het benodigde bedrag heeft in de eerste plaats betrekking op de automatisering van telefoonnetten en de uitbreiding van het aantal aansluitingen in reeds geautomatiseerde netten. Met een uitbreiding van het aantal toestellen bij huistelefooninrichtingen moet rekening worden gehouden.

Artikel 29s. Huistelefooninrichtingen f 4 400 000. De vraag naar huistelefooninstallaties, vooral naar installaties met serietoestellen, automatische installaties en bijzondere centraalpostinstallaties is, ten gevolge van de voortschrijding der industrialisatie en de toenemende algemene bedrijvigheid, nog steeds groot.

Artikel 29ij. Draadomroep f 3 200 000. In het onderhavige begrotingsjaar zal kunnen worden overgegaan tot uitbreiding van een aantal draadomroepnetten, welke naar verwachting winst zullen opleveren, en tot sanering van een beperkt aantal rendabele netten.

Artikel 29z. Televisie-apparatuur f 3 294 000. Het televisie-koppelnets zal, wat Zuid-Nederland betreft, eerst in het jaar 1957 gereed komen. In het gevraagde krediet zijn de aanschaffingskosten opgenomen van mobiele apparatuur benodigd voor samenwerking met de reportagedienst en van de televisie.

V. FINANCIËEL OVERZICHT

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de vervangingswaarde der duurzame bedrijfsmiddelen, en belopen in totaal f 77 546 000 (artikel 13). De rentelasten, eveneens berekend naar de vervangingswaarde der bedrijfsmiddelen, bedragen in totaal f 32 455 000 (artikel 14). Hierin is begrepen een som van f 21 992 000, wegens aan de schatkist verschuldigde rente.

Het verschil tussen de ten laste van de exploitatierekeningen ingecalculeerde en de verschuldigde kapitaalrente ad f 10 463 000, is onder de baten opgenomen (artikel 23, onderdeel h).

1. Rentabiliteit van het bedrijf

Hieronder volgen de beknopte exploitatieoverzichten van verschillende dienstonderdelen, samengesteld met behulp van de in deze begroting voorkomende ramingen voor het jaar 1957 (in ronde getallen):

POSTERIJEN

Artikel			Artikel		
1, 7, 12	Diverse lasten	f 218 900 000	17, 23	Diverse baten	f 190 700 000
13a	Afschrijvingen	5 200 000		Verlies	35 600 000
14a	Rente	2 200 000			<u>f 226 300 000</u>
		<u>f 226 300 000</u>			

TELEGRAFIE

Artikel			Artikel		
2, 7	Diverse lasten	f 22 200 000	18, 23	Diverse baten	f 25 300 000
13b	Afschrijvingen	2 100 000			
14b	Rente	700 000			
		25 000 000			
	Winst	300 000			
		<u>f 25 300 000</u>			<u>f 25 300 000</u>

TELEFONIE

Artikel			Artikel		
3, 7, 12	Diverse lasten	f 194 300 000	19, 23	Diverse baten	f 273 200 000
13c	Afschrijvingen	56 900 000			
14c	Rente	26 400 000		Verlies	4 400 000
		f 277 600 000			f 277 600 000

RADIOVERKEERSDIENST

Artikel			Artikel		
4, 7	Diverse lasten	f 9 500 000	20, 23	Diverse baten	f 12 000 000
13d	Afschrijvingen	2 400 000			
14d	Rente	500 000		Verlies	400 000
		f 12 400 000			f 12 400 000

DRAADOMROEP

Artikel			Artikel		
5, 7, 7f	Diverse lasten	f 16 900 000	21, 23e	Diverse baten	f 16 500 000
13e	Afschrijvingen	4 100 000	28	Beschikking over reserve	100 000
14e	Rente	1 400 000			f 16 600 000
15f	Toevoeging aan reserve	200 000		Verlies	6 000 000
		f 22 600 000			f 22 600 000

POSTCHEQUE- EN GIRODIENST

Artikel			Artikel		
11	Diverse lasten	f 43 700 000	27a, b, d	Diverse baten	f 42 900 000
13j	Afschrijvingen	1 100 000	27c	Rente reserve	1 100 000
14j	Rente	300 000			f 44 000 000
15d	Toevoegingreserve koersverschillen	1 100 000		Verlies	2 200 000
		f 46 200 000			f 46 200 000

De bovenstaande bedrijfsresultaten zijn samengevat in het exploitatie betrekking hebbende baten zijn opgenomen.

De volgende overzicht, waarin ook de niet-rechtstreeks op de exploitatie betrekking hebbende baten zijn opgenomen.

Samenvattend overzicht

Verlies Posterijen	f 35 600 000	Winst Telegrafie	f 300 000
Verlies Telefonie	4 400 000	Exploitatie-saldo	48 300 000
Verlies Radioverkeersdienst	400 000		
Verlies Draadomroep	6 000 000		
Verlies Postchèque- en Girodienst	2 200 000		
	f 48 600 000		f 48 600 000
Exploitatie-saldo	f 48 300 000	Rente algemene reserve	f 1 400 000
Toevoeging reserve brandschade	1 300 000	Verschil ingecalculerde brandverzekeringpremie en geleden brandschade	1 300 000
	f 49 600 000	Verschil ingecalculerde en verschuldigde rente	10 400 000
		Verlies	36 500 000
			f 49 600 000

Ter nadere toelichting van de te verwachten resultaten volgen hieronder nog enige beschouwingen over de onderscheidene onderdelen.

Posterijen. Deze dienst zal naar raming over 1957, zoals blijkt uit bovenstaand exploitatie-overzicht, door de eerdergenoemde factoren, een verlies geven van ongeveer f 35 600 000 ondanks het feit dat de baten in totaal f 11 000 000 hoger konden worden geraamd (artikel 17).

Telegraafdienst. Blijkens het beknopte exploitatieoverzicht vertoont de telegraafdienst een gunstige ontwikkeling. Ondanks de stijging van de lasten wordt voor 1957 een winst van rond f 300 000 verwacht.

Hieruit blijkt wel de zeer gunstige ontwikkeling van de telex.

Telefoondienst. Het beknopte exploitatieoverzicht toont voor 1957 een verlies van f 4 400 000. Dit ongunstige resultaat is een gevolg van de stijging der lasten.

Bij beschouwing van artikel 3 (telefonie) blijkt, dat de loonkosten met f 16 000 000 en de lasten der bedrijfsmiddelen (technische apparatuur) eveneens met f 16 000 000 zijn gestegen, terwijl de afschrijvingen, voorzover deze op de telefonie betrekking hebben, met f 5 000 000 (artikel 13, onderdeel c) en de rente van de telefonie met f 4 000 000 zijn vermeerderd (artikel 14, onderdeel c).

Draadomroep. Zowel de afschrijvingen als de rentelasten zijn ook bij dit dienstonderdeel berekend naar de vervangingswaarde der bedrijfsmiddelen; zij belopen resp. f 4 132 000 en f 1 354 000 (artikelen 13 en 14, onderdeel e). Mede ten gevolge hiervan is het verliessaldo (in deze begroting geraamd op f 6 000 000), ondanks de stijging van de baten (artikel 21), vergeleken bij de begroting 1956 (verlies f 4 600 000) groter geworden.

Postcheque- en Girodienst. Bij dit dienstonderdeel wordt voor 1957 een verlies geraamd van f 2 200 000.

Dit ongunstige resultaat is enerzijds een gevolg van de gestegen personeelslasten en anderzijds van een derving van inkomsten wegens beperking van de beleggingsmogelijkheid door de verplichting een deel van het saldotegoed renteloos aan te houden bij de Nederlandsche Bank N.V. De rentederving ten gevolge van deze blokkering wordt op f 1 800 000 geraamd.

2. Reserveringen en uitkeringen

In het bedrag van de algemene reserve ter verzekering van een evenwichtig beheer, welke f 40 000 000 belooft, is geen wijziging gebracht. Deze reserve is belegd in een vordering op het Rijk. De gekweekte rente ad f 1 400 000 (artikel 23b) wordt in deze begroting als een aan het Rijk toekomende bate verantwoord.

Aan de reserve tot dekking van het risico van brand zal f 1 350 000 worden toegevoegd (artikel 15c). Dit bedrag bestaat uit:

Rente over deze reserve geraamd op	f	350 000
Verschil tussen de ingecalculerde brandverzekeringpremies en de eventuele brandschade, begroot op		1 000 000
(artikel 23c)	f	1 350 000

Deze reserve beliep op 31 december 1955 f 8 400 000. De belegging bestaat uit een vordering op het Rijk.

Aan de reserve tot dekking van pensioenvervangende uitkeringen aan personeel van de voormalige radiodistributiecentrales, welke eveneens belegd is in een vordering op het Rijk, zal naar schatting f 125 000 worden onttrokken (artikel 28), terwijl een bedrag van f 175 000 zal kunnen worden toegevoegd wegens te kweken rente (artikel 15f).

Per 31 december 1955 beliep deze reserve f 5 000 000.

Daar de reserve tot dekking van mogelijke verliezen voortvloeiende uit de nadelige koersverschillen op de effecten der beleggingen van de Postcheque- en Girodienst (artikel 15, onderdeel d) nog niet in de nodig geoordeelde verhouding tot de omvang van de beleggingen van deze dienst staat, is aan deze reserve de door belegging over 1957 te kweken rente (artikel 27, onderdeel c) ad f 1 100 000 toegevoegd.

Voor uitkering aan het Rijk zullen de volgende bedragen beschikbaar komen:

Aan het Rijk verschuldigde rente van het kapitaal	f	21 992 000
Verschuldigde uitkering van 3½ pct. van de baten der PTT-diensten		16 580 000
	f	38 572 000

Wat de kapitaalafdeling betreft, zal de daarin vermelde post wegens afschrijvingen groot f 77 546 000, als aflossing op het door het Rijk verstrekte kapitaal worden uitgekeerd.

3. Toelichting op de lasten

Voorzover reeds niet in het voorgaande gegeven, volgen hieronder nog enige nadere toelichtingen op de afzonderlijke posten der begroting.

Artikel 1d. Lasten van het postvervoer. De proef met het inleggen van speciale posttreinen in de avonduren heeft bevredigende resultaten opgeleverd. Overwogen wordt deze treinen op verschillende trajecten in te leggen. Voorts hebben de toename van het aantal poststukken alsmede de prijsstijging tot gevolg, dat de kosten van het vervoer door automobielen, door scheepvaartmaatschappijen en luchtlijnen zijn gestegen.

In totaal zijn de lasten van het postvervoer uitgetrokken tot een bedrag van f 33 140 000.

Artikel 12. Subsidies. Een specificatie van de subsidies volgt hieronder:

1. Stichting „Kinderfonds PTT” tot een bedrag, gelijk aan dat van de aan het personeel opgelegde boeten, geraamd op	f	1 000
2. Stichting „Personeelfonds PTT”, tot een bedrag, gelijk aan de verliezen op verstrekte voorschotten aan personeel, geleden in gevallen, waarin op verzoek van het Staatsbedrijf tot kredietverlening werd overgegaan, geraamd op		1 000
3. Stichting „Ontspanningsoorden PTT” tot een bedrag, gelijk aan de opbrengst van verkochte gebruikte zegels, geraamd op		14 000
4. Aandeel in het subsidie aan de Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek tot een bedrag van		50 000
5. Stichting „Het Nederlandsche Postmuseum”		15 000
6. Delftse Hogeschoolfonds		5 000
7. Centrale Keuringsraad voor Elektrisch en elektronisch materieel		3 500
8. Stichting voor Economisch Onderzoek der Universiteit van Amsterdam		1 000
9. Union Radio Scientifique International		500
10. Nederlands Radiogenootschap te 's-Gravenhage		250
11. Vereniging tot bevordering van Elektrotechnisch vakonderwijs te Amsterdam		250
12. Fonds van vrienden van de Bibliotheek der Nederlandse Economische Hogeschool		100
13. Instituut voor Sociaal onderzoek van het Nederlandse Volk te Amsterdam		100
14. Vereniging voor Veilig Verkeer te 's-Gravenhage		100
15. Nederlandse Natuurkundige Vereniging te Eindhoven		25
16. Nederlandse Heide Maatschappij (Instituut ter bestudering en bestrijding van insectenplagen in bossen)		25
17. Nederlandse Vereniging E.H.B.O.		25
18. Vereniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer te Amsterdam		25

Het totaalbedrag van deze specificatie belooft f 91 900

Afronding tot f 100 000 heeft plaatsgevonden, teneinde het bedrijf in staat te stellen, onder goedkeuring van de ondergetekende, subsidies te verstrekken, welke thans nog niet kunnen worden voorzien.

Artikel 6. Technische verzorging zendmiddelen voor de omroep en televisie.

De totale lasten van deze werkzaamheden zijn:		
Lasten (artikel 6)	f	9 314 000
Afschrijvingen (artikel 13f)		982 000
Rente (artikel 14f)		115 000
	f	10 411 000

Artikel 8. Centrale werkplaats. De totale lasten zijn:

Lasten (artikel 8)	f 6 703 000
Afschrijvingen (artikel 13g)	197 000
Rente (artikel 14g)	148 000
	<hr/>
	f 7 048 000

Dit bedrag is ten laste van de dienstonderdelen gebracht en derhalve begrepen in de verschillende exploitatierekeningen.

Artikel 9. Rijksautomobielcentrale. De totale lasten zijn:

Lasten (artikel 9)	f 7 431 000
Afschrijvingen (artikel 13h)	3 713 000
Rente (artikel 14h)	497 000
	<hr/>
	f 11 641 000

Dit bedrag is ten laste van de dienstonderdelen gebracht en derhalve begrepen in de verschillende exploitatierekeningen.

Artikel 10. Dr Neher-Laboratorium. De totale lasten zijn:

Lasten (artikel 10)	f 4 418 000
Afschrijvingen (artikel 13i)	641 000
Rente (artikel 14i)	368 000
	<hr/>
	f 5 427 000

Deze lasten zijn voor een bedrag van f 2 427 000 rechtstreeks ten laste van de dienstonderdelen gebracht; het overige ad f 3 000 000 is via de algemene bedrijfslasten (artikel 7, onderdeel b) over de dienstonderdelen omgeslagen.

Artikel 14. Rente. De rentelasten zijn berekend naar de vervangingswaarde der bedrijfsmiddelen en bedragen in totaal f 32 455 000. Het aan het Rijk over het verstrekte kapitaal verschuldigde rentebedrag beloopt f 21 992 000 en is berekend met toepassing van percentages ad $3\frac{3}{4}$ en $3\frac{1}{2}$, betrekking hebbend op het onafgeloste deel van de kapitaalverstrekingen resp. in de jaren 1949 tot en met 1953 en in de overige jaren. Het verschil tussen de ingecalculerde rente en de verschuldigde kapitaalrente ad f 10 463 000 is opgenomen in artikel 23, onderdeel h.

4. Toelichting op de baten

De omvang van vrijwel het gehele PTT-verkeer neemt in belangrijke mate toe. De voor 1957 geraamde opbrengsten zijn dan ook hoger dan die, welke voor 1956 werden begroot. Als nadere toelichting moge het volgende dienen:

Artikel 17. Posterijen. De opbrengst van postzegels, de frankering bij abonnement en de frankering door middel van franker- en stempelmachines worden hoger geraamd met het oog op de toeneming van het aantal poststukken.

Artikel 18. Telegrafie. De opbrengst van binnenlandse en van buitenlandse telegrammen kunnen voor hogere bedragen worden uitgetrokken, resp. voor f 2 100 000 en f 7 800 000 (onderdelen a en b).

Artikel 19. Telefonie. De opbrengst van gesprekken (onderdeel a) kan voor het jaar 1957 op f 163 522 000 worden geraamd.

Artikel 21. Draadomroep. Het wegens opbrengst van abonnement (onderdeel a) geraamde bedrag ad f 14 650 000 bestaat uit het eigenlijke abonnementsbedrag en de huur van luidsprekers.

De verwachting bij de schatting van de opbrengst van het abonnementsbedrag is, dat het aantal aansluitingen zowel in 1956 als in 1957, met netto 20 000 per jaar zal toenemen.

Artikel 27. Postcheque- en Girodienst. De rente van de beleggingen (onderdeel a) is opgenomen voor f 31 640 000, hetgeen een stijging van f 4 090 000 ten opzichte van de begroting 1956 betekent. Door de aanmerkelijke stijging van de saldi der particuliere postrekeningen hebben de beleggingen een belangrijke uitbreiding ondergaan. De mogelijkheid van een verdere uitbreiding is niet uitgesloten. De belegging wordt beperkt door de onttrekking van middelen, welke bij de Nederlandsche Bank N.V. zullen worden geblokkeerd.

VI. RIJKSPPOSTSPAARBANK

De voor 1957 geraamde bedrijfsresultaten kunnen als volgt worden samengevat:

Rentevergoeding	Diverse baten . . .	f 76 900 000
aan inleggers . . .	f 50 000 000	
Overige lasten. . .	11 100 000	
	<hr/>	
	f 61 100 000	
Toevoeging aan de		
reserve	15 800 000	
	<hr/>	
	f 76 900 000	f 76 900 000

De rentevergoeding aan inleggers (onderdeel d) wordt voor het jaar 1957 geraamd op f 50 000 000, derhalve een vermeerdering ten opzichte van 1956 van f 9 500 000. Ten gevolge van de verhoging van het rentegevend maximum moet op een sterke stijging van het inleggerstegoed en uiteraard ook van de te vergoeden rente worden gerekend.

Daar de reserve van de Rijkspostspaarbank het gestelde maximum van 15 pct. van de totale schuld aan de inleggers in 1957 niet zal bereiken, moet overeenkomstig het wettelijk voorschrift het voordelig saldo der exploitatie van de Rijkspostspaarbank ter grootte van f 15 824 000 aan de reserve worden toegevoegd (artikel 2).

De in artikel 6 genoemde kosten van aanschaffing van bedrijfsmiddelen en voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Terrein en gebouwen	f 2 650 000
Kantoormachines	275 000
Meubilair	50 000
	<hr/>
Totaal van de investeringen	f 2 975 000

Tot dit bedrag zal de Rijkspostspaarbank over de middelen der reserve beschikken (artikel 7).

Hierna volgen de laatst vastgestelde balansen van de PTT-diensten, de Postcheque- en Girodienst en de Rijkspostspaarbank:

BALANS VAN DE PTT-DIENSTEN PER 31 DECEMBER 1955

Omschrijving	1955	Omschrijving	1955
Bedrijfsmiddelen	f 1 513 586 000	Kapitaal	f 535 779 000
Vorraden	85 224 000	Afschrijvingen	746 624 000
Geldleningen	1 811 000	Reserve herwaardering	318 218 000
	f 1 600 621 000		f 1 600 621 000
Geldmiddelen	79 309 000	Crediteuren	89 549 000
Rijksverzekeringsbank	936 000	Buitenlandse administraties (in Nederlandse valuta)	574 000
Debiteuren	130 012 000	Buitenlandse administraties (in vreemde valuta)	26 673 000
Buitenlandse administraties (in Nederlandse valuta)	5 383 000		f 116 796 000
Buitenlandse administraties (in vreemde valuta)	21 765 000	Pensioenreserve voormalig radiodistributiepersoneel	5 000 000
	f 237 405 000	Algemene reserve	40 000 000
Belegging reserves	56 803 000	Reserve dekking brandschade	8 401 000
Staat der Nederlanden in rekening-courant	255 842 000	Spaarfonds arbeidsovereenkomstenbesluit	3 402 000
			f 56 803 000
		Rijkspostspaarbank	9 131 000
		Postcheque- en Girodienst	367 320 000
	f 2 150 671 000		f 2 150 671 000

BALANS VAN DE POSTCHEQUE- EN GIRODIENST PER 31 DECEMBER 1955

Omschrijving	1955	Omschrijving	1955
Bedrijfsmiddelen	f 14 585 000	Staat der Nederlanden:	
Vorraden	201 000	Kapitaal	f 3 529 000
	f 14 786 000	Afschrijvingen	8 733 000
Geldmiddelen	f 43 000	Reserve herwaardering	2 524 000
Debiteuren wegens te ontvangen interest	11 277 000		f 14 786 000
Overige debiteuren	1 652 000	Saldo tegoed rekeninghouders	f 1 428 425 000
	f 12 972 000	Te betalen cheques	11 798 000
Belegging saldo tegoed postrekeningen	f 1 067 287 000		f 1 440 223 000
Belegging van reserves	29 327 000	De Nederlandsche Bank	4 786 000
Staatsbedrijf der PTT	367 320 000	Crediteuren	2 570 000
		Spaarfonds arbeidsovereenkomstenbesluit	464 000
			f 7 820 000
	f 1 491 692 000	Reserve koersverschillen	28 863 000
			f 1 491 692 000

BALANS VAN DE RIJKSPOSTSPAARBANK PER 31 DECEMBER 1955

Omschrijving	1955	Omschrijving	1955
Bedrijfsmiddelen	f 439 000	Inleggers	f 1 698 799 000
Geldmiddelen	f 1 127 000	Staatsschuldboekjes	11 838 000
Nederlandsche Bank	3 115 000		f 1 710 637 000
Debiteuren wegens nog te ontvangen interest	20 079 000	Crediteuren	f 798 000
Overige debiteuren	347 000	Spaarfonds arbeidsovereenkomstenbesluit	68 000
	f 24 668 000		f 866 000
Beleggingen	f 1 961 462 000	Reservefonds	f 273 524 000
Staatsbedrijf der PTT	9 131 000	Staat der Nederlanden (uit te keren winst)	10 673 000
	f 1 995 700 000		f 1 995 700 000

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. ALGERA.